

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

VII. tečaj.

V Gorici, 1887.

3. zvezek.

Življenje sv. očeta Leona XIII.

zlatomašnika.

(P. F. H.)

II. Poglavje.

Joahim Peči papežev delegat v Beneventu in Perudži
in nuncij v Belgiji.

Izstopivši iz „ustava za plemiče“, je bival Joahim pri svojem stricu Antonu v palači „Muti“ imenovani. Tu je bil povsem zgled iskrenega in za vse dobro in blago vnetega duhovnika. Okolo sebe je zbral družbo enako mislečih. Shajali so se ob gotovem času ter razpravljali razna vprašanja, zadevajoča cerkveno vednost, zlati vprašanja iz cerkvenega prava, v čemer se je hotel Joahim posebno izuriti. Členi te učene družbe so bili mej drugimi De Luka, D'Andrea, Kapalti in Riario Sforca, ki so vsi pozneje postali kardinali. Vender je bilo mlademu Joahimu le kratko časa dano ostati mej temi učenjaki.

Papežu Gregoriju so bile dobro znane nenavadne njegove zmožnosti. Vže 15. februarija 1838. leta ga imenujejo za svojega delegata ali deželnega predsednika v Beneventu. Papeževa država je bila namreč razdeljena v pokrajine, imenovane de-

legacije. Vsaki pokrajini je stal na čelu papežev namestnik ali delegat, ki je bil navadno duhovnik. V duhovnih zadevah pa delegati vendar niso imeli ničesar zapovedovati; to je bilo na skerbi škofom. Čuti so imeli le nad tem, da so se postave izpolnjevale, da sta se je ohranila red in obča varnost. Tudi je bilo delegatom na skerbi, da se je razcvetalo poljedelstvo, kupčija in obertnost, z jedno besedo, skerbili so za časní blager papeževih podložnih v pokrajini, katero so v papeževem imenu vladali.

Vže meseca februarija l. 1838 je moral Joahim ko delegat odriniti na svoje novo mesto. Popotovanje in vožnja ob tem mermzem času in v gerdem vremeni je bila jako težavna; vzročila je kal bolezní, ki bi bila mladega moža skoro položila v najlepši dobi v hladno zemljo.

Preden bomo nadaljevali pripovedovanje o delavnosti Joahimovi v Beneventu, ozirom se nekoliko na zgodovino tega mesta. Mesto Benevent stoji skoraj v sredi nekedanjšega napolitanskega kraljestva v jako lepi in rodovitni pokrajini, ki jo na okoli oklepajo prijazni hribi, po dolini pa se vije reka Kalore, ki teče mimo mesta. Vže za časa rimljanskega gospostva je bilo to mesto znamenito. V sredi šestega stoletja je prišlo z okolico v oblast Longobardom. Pozneje je Karol Veliki pokrajino združil sè svojim cesarstvom. V devetem stoletju so pogostoma pustošili te kraje Saraceni, nekoliko let pozneje pa Normani. Da bi bilo mesto varno pred temi sovražniki, podverže se prostovoljno papežu (1051. l.). Za te dobe je vladal sv. cerkev Leon IX. Ker so Normani z vojsko napadli deželo, hiti papež sovražniku sè svojo vojsko nasproti. Blizu Beneventa se zgrabite armadi. Papeževa armada je bila premagana, in papež je prišel celó sam sovražniku v roke. Ali sovražniki se jetniku jokáje veržejo k nogam ter jih spoštljivo poljubujejo. Na to ga slovesno spremijo v mesto, kjer je Leon IX. ostal skoraj celo leto. Zbolevsí pa se je vernil v Rim, kjer je vmerl (1054). Sto let pozneje je pred tem mestom padel tudi Manfred, sin cesarja Friderika, v boji proti francoskemu kraljeviču Karolu Anžuskemu. Pozneja stoletja nimajo več poročati kaj zgodovinsko važnega o tem mestu.

Ob času, ko je prišel tjakaj ko delegat Joahim Peči, je obsegalo mesto z okolico dve štirijaški milji s 23000 prebivavci. Okoli in okoli ga je oklepalo napolitansko kraljestvo, od koder so dohajali v pokrajino raznoverstni lopovi, če jih je v domovini preganjala gosposka. Tako se je sčasoma nabralo tam premnogo

banditov ali tolovajev, ki so vznemirjali poštene prebivavce. Ni se toraj čuditi, da po deželi ni bilo občne varnosti. Gosposka ni opravila veliko, ker so prebivalci iz strahu tem lopovom potuho dajali; hudo so se namreč maščevali nad tistim, ki bi se bil prederznil keterega od njih izdati ali pa pred sodbo pričati proti njim. Treba ie bilo toraj na čelo vladi krepke roke, ki bi se sè vso serčnostjo zoperstavila takemu početju. To so sprevideli tudi papež Gregor XVI. in odločili za to mesto mladega Pečija, ki se je odlikoval za njegovo starost z nenavadno učenostjo, spretnostjo, bistrim umom, ljubeznjivostjo in krotkostjo, pa tudi, če je bilo treba in je postava velevala, z neizprosljivo terdnostjo značaja in serčnostjo. — Njegova ljubeznjivost mu je precej pri prihodu pridobila serca vseh; vse je stavilo najboljše upanje na mladega delegata. Ali bolezen, ki si jo je bil nakopal mej potjo, Položi ga skoro v grob; zbolel je namreč tako hudo, da je bil previden sè svetimi zakramenti za vmirajoče. Po mestu so opravljali procesije in molitve za bolnika; tudi čudodelno podobo Matere božje so izpostavili očitnemu češčenju, da bi mu milost božja zopet dodelila ljubo zdravje. Osebe plemenitega stanu so sè vsmiljenimi brati vred čule pri bolniku ter mu stregle, dokler z božjo pomočjo zopet okreva.

Sedaj mu je bila prva skerb, da po deželi vterdi občni red in varnost. S pomočjo napolitanske vlade prične preganjati bandite po deželi. Tudi gradov, kjer so imeli svoja skrivališča, se ni ogibal, dasiravno so se nekateri plemiči pritoževali. V nekoliko tjednih je bila pokrajina pometena, in o tolovajih nikjer več ni duha ni sluha.

Zdaj vredi na novo davke in skerbi, da se napravijo potrebne ceste, in v kratkem času je začela zopet cvesti kupčija in obertnija po deželi. Tudi mladini je oskerbel novih šol in položil temeljni kamen cerkvi Matere božje, ki so jo prebivavci obljubili sezidati ob času hude kolere (1837). Vse to je izveršil preden so pretekla tri leta. Prebivavci ga niso mogli prehvaliti za toliko dobrot. Tudi papež in napolitanski kralj Ferdinand II. sta mu poslala pohvalna pisma. Pa komaj je videl delegat sad svojega truda, vže je moral zapustiti beneventske pokrajino, ker so ga papež odločili za še imenitnejše mesto. Dné 17. junija 1841. l. so ga imenovali za svojega namestnika v Perudži. Ta delegacija je bila dokaj večja od beneventske. Imela je 51 štirijaških milj s kakimi 200,000 prebivavci. Zlasti pa je bilo treba, da je

stal na čelu tej pokrajini spreten in previden mož, ker je bilo tu, rekel bi, gnjezdo raznih nezadovoljnejšev in rogoviležev.

Precej ko pride tja, skerbi v glavnem mestu in v mestih Folinju, Asizu, Gualdu in drugod, da bi dostojno sprejeli papeža, ki so mislili obiskati Umbrijo. Pot v glavno mesto Perudžo je bila jako sterma in slaba. Z vozom skoro ni bilo mogoče po stermi visočini drugači kaker z voli. Sicer so bili vže pričeli delati novo cesto. Ali preden bi bila za vožnjo, preteklo bi bilo lahko še več mesecev. Sedaj se delegat poprime te zadeve, in umel je vse tako vneti, da so cesto dodelali v dvajsetih dneh. Papež Gregor XVI. so jo mogli vže blagosloviti, ko so prišli v Perudžo. Še dandanašnji se cesta zove po tem papežu „Gregorjeva cesta“. Štiri dni so se pomudili papež v mestu. Delegat je bil vedno poleg njih. Iz tega so prebivavci lahko spoznali, kako zeló čislajo sveti oče svojega namestnika.

Kaker poprej v Beneventu, tako si je sedaj tudi tukaj prizadeval, da odstrani vse neprilichnosti v politični upravi. Ko so prebivavci tožili, da se peki ne derže pri kruhu postavne teže, je šel necega jutra delegat od enega do drugega po mestu ter dal kruh pretehtati pred svojimi očmi. Kar ga je bilo prelahkega, so pobrali ter ga pred njegovo palačo razdelili vbozim. Nabrali so ga bili dokaj košev.

Podobnih prigodkov bi lahko še več našeli iz te dobe.

Taka ostrost seveda ni bila po godu tistim, ketere je zadel; večina prebivavcev pa je hvalila Boga, da je poslednjič vender pravica zmagala. Nasledki te ostrosti so se jeli kmalu javno kazati. Od dne do dne se je manjšalo število hudodelnikov po ječah. Dà, za časa njegovega namestništva se je celo prigodilo, da so bile ves teden vse ječe prazne po vsej pokrajini.

Tudi tu je najbolj skerbil za občno varnost. Vse svoje moči je obračal v to, da je krotil nemirne duhove, ki so se tu pa tam prikazovali. Vsa sodišča glavnega mesta je združil v eni palači, ki jo je v vsakem oziru sè vsem primerno oskerbel. S tem je dosegel, da so se obravnave veršile bolj hitro. Tudi je obhodil, preden je leto minilo, vso pokrajino; povsod je vkrenil, kar je bilo potrebno, da zboljša upravo posameznih občin. Največo zaslugo za glavno mesto pa si je pridobil s tem, ker je vstanovil hranilnico ter sam precej velik znesek vložil ko temeljno glavnico. Ni se toraj čuditi, da so kmalu vsi spoznali njegovo nesebično in dobrotno delavnost in ga je v Perudži vse ljubilo in visoko či-

slalo. Velika žalost je zato prešinila prebivavce, ko so čez pol-drugo leto slišali, da ga mislijo papež drugam poslati. V hvaležni spomin mu je mestno starašinstvo pri odhodu postavilo „s p o m i n s k o p l o š č o“, ki naj potomcem oznanja njegove zasluge za mesto. —

17. dan meseca januarija 1843. leta so imenovali papež Gregor XVI. Joahima Pečija za nuncija ali papeškega poslanca na dvoru belgijskega kralja Leopolda I. v Bruselji. Navadno pa sv. oče pošiljajo le škofe za poslance na dvore inostranskih vlad. Zaradi tega so imenovali tudi Joahima Pečija v tajnem konzistoriju dné 27. januarija 1843 za nadškofa Damijetskega, ko je bil še le v 33. letu svoje dobe. Njegov prijatelj kardinal Lambruskini ga je posvetil za škofa dné 19. februarija v cerkvi sv. Lavrencija, ki stoji na Viminaljskem homci, na ravno tistem kraji, kjer je dijakon sv. Lavrencij na razbeljenem ražnu preterpel marterniško smert.

Kmalu potem se Peči poslovi od svojih prijateljev in znancev ter se meseca marcija odpelje iz Čivitavekije po morju proti Marselji. Od tod popotuje preko Francoskega proti Belgiji. Nekoliko dni se mudi pri svojem prijatelju kanoniku Montpellieru v Namuru. Dne 11. aprila srečno dospe v Bruselj. Tukaj preprijazno sprejme svojega naslednika papežev nuncij Fornari, ki je bil odločen za poslanca v Pariz.

Za te dobe je v Belgiji vladal Leopold I. iz hiše Sachsen-Koburg, oče sadaj vladajočega kralja Leopolda II. Kraljestvo je bilo še čisto novo, ker se je še le pred kratkim bilo oslobodilo holandskega gospodstva. Leopold I. je prevzel vladarstvo nove kraljevine leta 1831. Prebivalci so večinoma zavedni katoličani, ki še do današnjega dneva stanovitno in sè vspehom branijo svojo vero proti liberalnemu in novodobnemu brezverstvu. Za časa, ko je prišel naš nuncij na dvor, je bilo na kermilu liberalno ministerstvo, ki si je zlasti prizadevalo v svoje sponе vkovati šolo, češ, čiger je šola, tega je bodočnost.

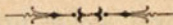
Ker je v serci novega apostoljskega nuncija še vedno gorela ljubezen do vede, še bolj pa, ker je dobro znal, kako zelo vpliva verska vzgoja na koristi deržave in družbinskega življenja, mikalo ga je vse, kar so katoličani v Belgiji storili za versko šolo. Vže pred desetimi leti so bili zavedni katoličani vstanovili katoliško vseučilišče v mestu Löwenu nasproti brezverskemu v Bruselji. Tudi je bil baje glavni povod vstaji l. 1830, ker je ho-

tela vlada šola preosnovati na brezverski podlagi. Kmalu po svojem prihodu je Peči obiskal to sloveče vseučilišče; navzočen je bil o priliki, ko so nekemu vseučilišniku podelili doktorstvo. Na večer pa so mu v zahvalo dijaki pred hišo, kjer je prebival, s petjem izkazali čast. Na vseučilišči v Löwenu so si njegovo obiskanje ohranili dobro v spominu. Ko leta 1878 telegraf prinese v mesto veselo oznanilo, da je Joahim Peči izvoljen za papeža, priredili so dijaki, bilo jih je okolo 1300, baklado po mestu. — V Bruselji je skoro vsaki dan obiskal jezuitski kolegij sv. Mihaela; tukaj je tudi navadno bral sv. mašo. Tudi druge očitne zavode je dostikrat obiskal ter spodbujal gojence. Ob vsaki priliki se je vdeleževal osebno vseh izjav katoliškega verskega mišljenja in prepričanja. +

Ker je Peči zaradi svojih nenavadnih zmožnosti in svoje globoke učenosti po vsem jako spretno zastopal papeža, pridobil si je kmalu spoštovanje in ljubezen kralja in njegovih svetovalcev; pa tudi druge odlične osebe, s katerimi je po svojem poklici prišel v dotiko, spoštovale in čislale so izverstnega moža. Zlasti kralj Leopold I., ki je bil jako bistrega duha in izversten državnik, razgovarjal se je rad o raznih vprašanjih z duhovitim papeževim poslancem. Ko ob neki priliki na razna zapletena vprašanja mladi nuncij jako bistroumno odgovarja, vsklikne kralj, čudeč se: „Gospod nuncij, vi niste le izversten duhovnik, ampak tudi bistroumen državnik“. Osobito pa je kraljica Alojzija Marija visoko čislala papeževega poslanca, ki je pogostoma obiskaval kraljevo družino. Vsaki pot ga je prosila pred odhodom, naj blagoslovi njo in njene otroke.

Ker je imel na kraljevem dvoru toliko veljavo in zaupanje, mogel je v marisikateri zadevi pomagati katoličanom. Dajal jim je pa tudi ob vsaki priliki modre svete. Tako je izostal marisikak nepotreben prepir ter se ohranila edinstvo mej njimi. Vse tri leta, kar je bil v Belgiji, vdeležil se je tudi zborovanja škofov, ki so ga imeli vsako leto meseca avgusta v Mehlinu. Ob takej priliki je sprožil leta 1844 misel, naj v Rimu vstanové belgijski kolegij. Vsi pričujoči škofje odobré ta nasvet, sam pa je obljubil, da hoče porabiti ves svoj vpliv v to, da se zadeva kmalu tudi djansko izverši. Vže naslednje leto so za ta namen kupili hišo ter jo oskerbeli sè vsem potrebnim. Papež pa so s pismom (breve) to dovolili. Od te dobe pošiljajo iz vseh škofij belgijskih nadarjene mladeniče v ta zavod, da se izobražujejo.

Iz Bruselja je papežev poslanec Peči popotoval tudi po Nemškem, da si je ogledal znamenitejša mesta, pa tudi, da je spoznal ljudi. Obiskal je staro mesto Ahen s prekrasno stolno cerkvijo; iz Ahena je popotoval v Kolin (Köln); od tod po reki Reni v Moguncijo, mesto sv. Bonifacija, in dalje v mesto Trijer, kjer hranijo suknjo našega Izveličarja. Tudi na Angleško v London je šel za nekaj dni, kjer se je seznanil z najodličnejšimi katoličani. Bival je v Belgiji tri leta ter po vsem dostojno zastopal sv. stolico. Nato so ga papež poklicali nazaj, kakor bomo slišali v naslednjem.

Življenje in delavnost sv. Frančiška Solana, misijonarja Peruanskega.

(P. F. H.)

II. Poglavlje.

Francišek Solan stopi v red sv. Frančiška
Serafinskega.

Ko je Francišek dorastel dobe, da si izvoli stan za poznejše življenje, pripravljal se je za ta korak sè vso marljivostjo. Brez dvojbe ga je pri tem vodilo božje navdihnjenje. Saj ga je božja previdnost izvolila, da postane katoliški cerkvi svetla zvezda, ki naj razsvetljuje temo nejevernikom. Njegova otroška pobožnost pa mu je velevala tudi le eno: „Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega serca, iz vse svoje duše in iz vse svoje moči“. (Mark. 12, 10). Njegova nedolžna duša, ki je otroške ljubezni kopernela do Boga, je hotela tudi le takov stan, v katerem bi se mogel popolnoma darovati in posvetiti Bogu po besedah našega zveličarja: „Če hočeš biti popolnoma, zapusti vse, kar imaš, in hodi za menoj“. (Mat. 19, 21). Tako je naš mladenič tudi storil.

Vže dolgo je bila njegova priserčna želja, da posveti svoje serce in svojo dušo sè vsemi svojimi močmi Bogu, svojemu stvarniku. Le o tem ni bil še sam sè seboj edin, kako in v katerem stanu bi mogel Bogu naj bolj popolnoma služiti. Take in enake misli so mu pogostokrat po glavi rojile, ko se je sprehajal po samotnih krajih ter premišljeval božje reči.

Vernivši se je ob takih trenutkih čestokrat stopil v majhino, pa snažno cerkvico, ob kateri je bil priprost samostan očetov frančiškanov, ki so tu prav ostro in spokorno živeli po prvotni ostrosti vodila sv. očeta Frančiška Sv. Peter Aljkantarski, ki je vmerl sedem let preden je stopil naš Frančišek v samostan, zbral je bil tu najpobožnejše redovnike, da služijo Bogu. Zato so jih po Španjskem tudi zvali „rekolekte“ po naše „zbrane“. Ti možje, zaničevajoči vse zemeljske dobrote in slasti, v ostri obleki, bosonogi in z vrečo na rami, s katero so si prosili vsakdanjega pičlega živeža, so bili vsem v zgled v resnici svetega življenja. Tudi naš mladenič jih je občudoval, ko je prišel ta ali oni v hišo njegovih starišev ter prosil miloščine. Tudi v njegovem serci se rodi želja v tem redu služiti Bogu, ne meneč se za to, kaj bodo ljudje rekli, ker je sin plemenitih in imovitih starišev.

Razodene torej svojo željo starišem ter jih prosi, naj mu dovolijo stopiti v red bosonogih frančiškanov. Ne poroča nam zgodovina, kako so stariši prvi trenotek sprejeli to prošnjo sinu, na keterega so stavili vse svoje uparje. Pač pa si moramo misliti, da so se kmalu sprijaznili sè željo svojega ljubljenca, ker so bili kerščanskega duha navzeti, ter so radi privolili, da se žertvuje Bogu v službo in bližnjemu v časni in večni blager.

Ko si je bil mladenič svesti dovoljenja svojih starišev, gre necega dne k predstojniku samostana ter ga ponižno prosi, naj ga sprejme ko novinca mej redovnike. Predstojnik z veseljem vsliši prošnjo nedolžnega mladeniča. Frančišek je bil v 20. letu svojega življenja. Priserčno se poslovil od starišev ter brata in sestre in dá svetu slovó za vselej. Stopil je v red leta 1569.

Od tedaj se je razlil v polni meri duh božji nad izvoljeno nedolžno dušo. Pripoveduje se o njem, da si je precej pričel nabitati zakladov čednosti, da ž njimi osreči in obogati svet. Kmalu je obrnil nase oči vseh samostanskih bratov ter prekosil vse v lepih čednostih, kaker ponižnosti, ljubezni do samote, molčečnosti, pokorščini in zatajevanji samega sebe. Po pravici je mogel reči o sebi sè svetim Pavlom: „Svet je meni križan in jaz svetu“ (Gal. 6, 14) in zopet „Živim, toda ne jaz; živi v meni Kristus“. Precej je pokazal, da hoče natanko nasledovati svojega očeta sv. Frančiška Serafinskega ter ga je tudi nasledoval.

Skoraj neverjetno se nam zdi, kar pripovedujejo njegovi soverstniki o njegovi ostri pokori in mertvičenji svojega telesa. Njegova redovna obleka je bila vže sama na sebi iz debelega

sukna. Pod njo pa je nosil še na golem životu obleko iz ostre žime. Za posteljo mu je bilo izvotljeno lipavo deblo, za zglavje mu je služilo terdo bruno. Mej postom od vseh svetnikov do velike noči priredil si je še drugo počivališče. Poiskal si je polen, položil ene po dolgem, druge počez ter jih priterdil z vervjo, za zglavje pa si je poiskal neotesano robato bruno. Na tem terdem ležišči si je privoščil nekoliko ur za počitek v spomin na njega, ki je tudi v revnih jaslicah ležal ter na terdem lesu sv. križa izdihnil svojo dušo. Če tudi se je telo vpiralo takemu zatajevanju, malo se je menil za to. Pogostokrat ga je tudi bičal do kervi. Ravno tako se je zatajeval v jedi in pijači. Razen o velikih praznikih ni nikoli pokusil mesa, rib, jajec ali sira, ob omejenih dneh pa le iz pokorščine do svojih predstojnikov, kaker se je tudi sploh natanko deržal pri vseh rečeh pokorščine. Navadno ni vžival druge hrane kaker kruh in sadje. Ob petkih se je skozi vse leto zderžal gorkih jedi. Ob pondeljkih, sredah in petkih vsacega posta pa se je zadovoljeval s kruhom in vodo.

Čim bolj pa je mertvičil s takimi ostrostmi svoje telo, tem bolj je sitil svojo dušo z nebeško hrano, molitvijo. Po cele ure je klečal pred podobo križanega, ves zatopljen v nebeške reči. Njegovi tovariši, hoteč zvedeti, kaj dela o prostih urah v svoji celi, opazovali so ga pogostokrat. Tudi so se hoteli prepričati o njegovi pobožnosti. Vsakikrat pa so že pred vrati čuli njegove zdihljeje, molitve — pa tudi vdarce, s katerimi je pokoril svoje nedolžno telo.

Ni čuda toraj da so vsi jako spoštovali novince, ki je bil po ostrosti do samega sebe enak puščavnikom prvih časov kersčanstva. O njegovi navzočnosti si tovariši niso upali dražiti eden drugega s praznimi šalami ali kratkočasiti se z nepotrebnim govorjenjem. Razgovarjali so se le o Boga in razširjanji božjega kraljestva in o veliki milosti, katero doseže tisti, ki ima priliko dati svoje življenje za sv. vero. Pri takih in enakih razgovorih je žarelo njegovo lice ljubezni, ki je kipela v njegovem serci do ljubega Boga in za njegovo sveto vero. Vse je navdušenega redovnika rado poslušalo, ko je tako govoril o nebeških rečeh. Z zgledom in besedo je kazal vsem, kako si morejo prisvojiti nebeško kraljestvo. Kaker pogumen vojvoda vodi svoje vojake do zmage, — tako je vodil svoje tovariše z lepim zgledom do zmage samega sebe. Z veseljem so ga posnemali ter mu sledili na tej poti popolnosti.

Nam, navadnim ljudem, zdi se tako zatajevanje in ostro življenje čudno in strašno, dà, celò nespametno. Vzrok temu je, to, ker nimamo v naših sercih tiste goreče ljubezni do Boga, kakeršno so imeli svetniki. Kedor ima ljubezen, temu zatajevanje samega sebe ni težavno. Koliker večo ljubezen imaš do Boga, toliko bolj se bodeš zatajeval in krotil svoja slaba nagnenja. To ti poterjuje, to te uči vže zemeljska pregrešna ljubezen! Koliko mora vbogi terpin, ki se je vdal kakej strasti, terpeti zavoljo nje! Pravi marternik svoje strasti je. Skopuhu je denar, svetno imetje nad vse. Koliko truda, dela in raznih težav ga stane, da more služiti tej svoji strasti. Bolniku, kateremu je ljubo zdravje nad vse, ni nobena stvar pretežavna, da si ga zopet zadobi. Rad si odreče razveseljevanje, jed in pijačo, ki mu škoduje. Grenko zdravilo mu ni zoperno; pusti se tudi žgati, rezati, da si le življenje ohrani. — In koliko terpljenja dela celò svetna mesena ljubezen tistim, ki se ji vdájo!

Ke bi v našem serci bila goreča ljubezen do Boga in božjih reči, radi bi se zatajevali po vsej moči, da bi le dosegli večno izveličanje. Ker je bila v dušah izvoljenih goreča ljubezen, zato so se darovali popolnoma Bogu. Tacih izvoljenih pa je bilo in vedno bode v katoliški cerkvi. Zato so dobivali in dobivajo samostani vedno novih članov, bolnišnice in šole vsmiljenih duš, ki se žertvujejo svojemu poklicu, nebesa pa novih svetnikov. — Niso pa vsem potrebna tolika dela zatajevanja, kakeršna so doprinašali svetniki. Taka ostrá spokorna dela moramo bolj občudovati kaker posnemati. Nekako zatajevanje pa vender le mora biti. Kedor se ne more odreči kakemu veselju, če tudi pripuščenemu, pritergati si semtertja kaj v jedi in pijači, še ni na pravi poti popolnosti. Koger zbode vsaka žal beseda, kedor ne more prenesti in preterpeti čmernosti in nadležnosti svojega bližnjega, komer je zoperno in pretežavno zadušiti v svojem serci kipečo jezo ali slabo nagnjenje in strast, kedor ne more svojemu bližnjemu v potrebi in sili skazati ljubezni — ta ni še nastopil poti kreposti. Kedor ne ume berzdati in krotiti svojega jezika ter ž njimi opravlja in zbada svojega bližnjega in obira do bele kosti, ta še pričel ni v resnici Bogu služiti, če tudi morebiti po večkrat na teden pristopa k mizi Gospodovi in po cele ure premoli v cerkvi. Pobožnost brez zatajevanja samega sebe je le videzna, in se imenuje hinavska. Pobožne duše brez duha zatajevanja in pokore so podobne metuljem. Kaker ti, obletavajo cerkve, spo-

vednice in oltar, pa ne znašajo iz cvetja medu pobožnosti in kreposti za večno življenje. Pogostokrat so podobne celó osam, ker pikajo sè svojim strupenim jezikom slehernega, s komer pridejo v dotiko. Ni je prave ljubezni do Boga brez zatajevanja. Saj je rekel naš gospod Jezus: „Kedor hoče hoditi za menoj, naj zatajuje samega sebe, vzame svoj križ na svoje rame in hodi za menoj“. (Mat. 16, 24).

Mej temi in podobnimi pokorili je našemu novincu kmalu preteklo leto poskušnje. V splošno zadovoljnost in v zgled vsem je pokazal, da ima poklic in duh za red sv. Frančiška „manjših bratov“. — Ko je preteklo leto poškušnje, dovolili so mu predstojniki, da stori slovesno obljubo. Na praznik sv. Marka leta 1570 je pred altarjem obdan od svojih sobratov izrekel besede: „Jaz brat Frančišek obetam vsemogočnemu Bogu, preblaženi Devici Mariji, sv. očetu Frančišku in vsem svetnikom, da hočem živeti v pokorščini, vboštvu in čistosti vse svoje žive dni po vodilu manjših bratov poterjenem po papežu Honoriju“. Predstojnik, kateremu je storil obljubo ko božjemu namestniku, blagoslovi mladega redovnika in gotovo so stopile solze v oči marisiketeremu navzočnih, ko so videli sinu plemenitih in imovitih roditeljev ko manjšega brata, ki se je odpovedal vsem zemeljskim dobrotam. Sè svojim odrešenikom je mogel reči: „Nimam toliko svojega, da bi mogel glavo položiti gori“. Mej vsem tem sv. opravilom sta klečala oče in mati v cerkvi ter darovala Bogu, kar jima je bilo najljubše na zemlji, bratje pa so zapeli 132. psalem: „Glej! kako dobro in prijetno je, ako bratje skupaj prebivajo. To je kaker mazilo na glavi, ki se cedi na brado, na Aronovo brado, ki se cedi na rob njegovega oblačila; kaker rosa na Hermonu, ki pada na Sionsko goro. Ker tja pošilja Gospod blagoslov in življenje vekomaj“.

Tako se je tedaj Frančišek Solan odpovedal po Jezusovih besedah svetu, da bi hrepenel le po nebeških zakladih.

O namenu človeka.

Vprašanje velike važnosti, na katero bi moral vsak vediti odgovor, je: Človek, zakaj si na svetu, kaj je cilj tvojega kratkega življenja? Akoravno pa je to vprašanje največe važnost.

je vender mnogo tacih, ki se zanj ne menijo. Mnogi ne vedo, kaj je njih namen na zemlji. Oni pridejo na svet in ga zopet zapuste, ne da bi vedeli povedati, zakaj so živeli. Dragi bravec! tudi ti morda še nisi mislil na to vprašanje in si v zadregi, kaj bi odgovoril? Poslušaj tedaj, kaj pravi sv. Avguštin: „Za se o Gospod, si nas vstvaril, in nemirno je naše serce, dokler ne počiva v Tebi“. Vidiš, to je odgovor na vprašanje: Zakaj si na svetu? Mi smo na zemlji za Boga; kedor je to prav razumel, ta se bo varoval greha, kateri žali Boga, ali pa če je bil tako nesrečen, da je grešil, si bo prizadeval v pravo pokoro Boga potolažiti. Namen tedaj vsacega človeka je: Boga ljubiti in mu služiti ter si tako nebesa pridobiti. Žalibog, da je število tacih, ki jim ne dopade Bogu služiti, tako veliko! Če se človek ozre po svetu in s pazljivim očesom opazuje djanje in nehanje ljudi, lahko vidi, koliko je število tacih, ki ne poznajo svojega namena, ki niso na pravem potu. Tu vidi enega, kako se trudi in poti, da bi si nakopičil bogastvo, tam se zopet drugi klanja in suka, hlini in prilizuje samo za posvetno čast, tretji zopet išče svoj namen v posvetnem šumu in veselju, on teka od veselice do veselice; kaker pisani metulj serka sok iz cvetlic, tako tudi on okuša sladkost posvetnih dobrot, dokler mu bleda smert ne vgasne luči življenja. Tako se vidi še mnogo ljudi, ki žive le za ta svet, ko vender ni nič bolj naravnega in samo po sebi umljivega, kaker to, da človek ni za ta svet vstvarjen, ampak edino le za Boga. Poglej, dragi bravec, le sto let nazaj. Kaj si bil ti takrat? Ni te bilo in nihče ni mislil na te. Vsaka bilka, vsaka travica, vsako tudi najmanjše zerno peska je bilo več kaker ti, ono je vsaj bilo na svetu, ko tebe ni bilo. In zdaj te je Bog poklical na svet, on ti je dal prečudno sestavljeno telo, dal ti je prosto voljo in pamet, da moreš misliti in spoznavati, njemu se moraš zahvaliti za vse, kar imaš. Jasno je toraj, da je On naš Gospod, da moramo njemu služiti. Pa bi mi kedo odgovoril: Če je tedaj namen človeka, Bogu služiti, čemu so pa druge stvari na svetu? Saj so tudi te od Boga, pa mu ne morejo služiti in ga ljubiti, ker nimajo pameti kaker človek. Sveto pismo samo nam na to odgovarja. Vse nespametne stvari imajo pred vsem namen božjo moč in veličastvo oznanjevati in človeka k spoznanju božjemu pripeljati. Zakaj, nežna cvetlica v skritem germiču in visoka jelka v gozdu; najmanjši prašek, ki ga človek komaj opazi, in najvišji hrib, ki ga pokriva večni sneg, mali kamen in strašni grom, vse je bilo

vstvarjeno po božji besedi. Če pomislimo, da noben človek, ako bi imel učenost tudi večo kakor Salomon, ne more tudi najmanjše travice vstvariti, moramo pasti na kolena in vsklikniti: „Ti sam, o Gospod, si velik in mogočen, zakaj vse kar je, je delo tvoje besede. Ti si rekel in zgodilo se je“. Pervi namen nespartmetnih stvari je tedaj ta, da pripeljejo človeka k Bogu, da on v njih spozna svojega stvarnika. Drugi namen je pa tudi, da one človeku služijo in koristijo. Človek, najpopolniji in najlepši stvar božja na svetu, je bil postavljen nad vse druge stvari, da jih rabi v svojo korist za zveličanje svoje duše. Zakaj, Bog je rekel prvemu človeku v raju: „Rastite in množite se, in zapovedujte ribam v morju in pticam v zraku in vsem živalim na zemlji“. Drugih stvari naj se tedaj človek poslužuje, pa le toliko, koliker mu služijo, da svoj namen doseže. Zakaj, v to so ravno vstvarjene druge stvari, da človeku pomorejo, da doseže svoj cilj, namreč zveličanje svoje duše. Ali, mnogi se jih bolj poslužujejo v svojo škodo, ko v svojo korist. Glej, dragi bravec, bogatina, kako obrača svoje bogastvo. On streže le sebi, za Boga se ne zmeni. Bogastvo, s katerim bi si mogel pridobiti, tako rekoč kupiti, nebesa, je ravno vzrok, da ne doseže svojega namena; bogastvo je vzrok njegove zaslepljenosti, da pozabi na svojega stvarnika, da živi le za svet, keterega mora v kratkem zapustiti. Še bolj pa se moramo čuditi da še celo revni ljudje pozabijo na Boga in pri vsi svoji revščini je navezano njih serce le na posvetno. Namesto, da bi pomanjkanje posvetnih dobrot užgalo v njih sercu željo po večnih dobrotah, namesto, da bi svoje težave in nadloge porabili v korist svoje duše, mermrajo in se jeze na Boga.

Koliko je tacih starišev, ki le za to skerbe, da bi otroci, ki jim jih je Bog dal, da bi jih za njega in večno življenje izredili, le brez skerbi in veselo živeli na svetu; mislijo, da so že s tem izpolnili svoje dolžnosti, da so svoje otroke posvetno izobrazili, zato se pa ne zmenijo, da bi vcepili v njih mlada serca pravo pobožnost in veselje do božjih reči, ki so jim edino potrebne. Vidiš, dragi bravec, da se tudi dandenes mnogim kristijanom, tako godi, kakor negdaj ajdom, ki so nad stvarmi tako dopadajenje imeli, da so pri tem na Boga pozabili in le za ta svet živeli. Zato je zelo potrebno, da si večkrat staviš vprašanje: Zakaj sem na svetu? in tvoje serce ti bo odgovorilo: Da služim Bogu!

Za to službo ti pa daje Bog večno zveličanje. Nebesa so naša prava domovina in vse naše djanje in nehanje moramo le

v to obračati, da si jih pridobimo. Na zemlji smo popotniki, kjer le malo časa ostanemo, toraj moramo tudi živeti kaker popotniki. Kedor v kakem mestu le kratek čas ostati hoče, ta si ne bo tam kupoval hiše, verte in njive, temuč le tam, kjer misli ostati vse svoje življenje. Tako mora delati tudi kristijan, kar se tiče dobrot tega sveta. On nima na zemlji stalnega prebivališča, ono je za njega v večnosti, za to mora pred vsem skerbeti, za to porabiti vse svoje moči in le v njem svoje srečo iskati. Pa mnogi ne delajo tako. Akoravno vedo, da jim je le kratek čas na zemlji ostati, vender so tako privezani na posvetno, da se za večno nič ne zmenijo. V svojih otročjih letih se igrajo s cveticami, ki jih najdejo na svojih potih in mislijo da je to največa sreča; kot mladeniči delajo naklepe za prihodnost, za možka leta, pa ne za večnost; kot možje skerbe za sedanjost, le malogdaj mislijo na svoj namen v večnosti. Človek bi mislil, da bodo vsaj ko starčki pozeleli po bližnji domovini, ali tudi oni nočejo zapustiti posvetnega, tudi oni še odlašajo Bogu služiti. Vidiš, dragi bravec, kako potrebno je, da si večkrat stavimo vprašanje: Zakaj smo na svetu?

Ker pa vemo, da je naš cilj večno življenje, da je naša domovina in naše večno bivališče v nebesih, moramo vse posvetno le v to porabiti, da si pridobimo večno srečo, moramo večkrat premišljevati lepoto nebeške domovine, da jo bomo znali prav ceniti, moramo se ozirati na tiste bogoljubne duše, ki so to nebeško slavo prav spoznale in si jo tudi pridobile, moramo posnemati svetnike. Poglejmo, na primer, puščavnike. Oni so stanovali v temnih votlinah, v pustih puščavah. Njih delo je bila le molitev in premišljevanje. Ostro so se postili in kervavo se bičali. Njih jed so bila zelišča, njih postelja terdo kamenje in les. In zakaj? Zato, da bi v posvetnem hrupu ne pozabili svojega namena, svoje naloge. Zato so svet zapustili ter si poiskali mirnih pustih krajev. Poglejmo marternike. Oni so se dali divjim zverem raztergati, sežgati in z mečem vmoriti, oni so poterpežljivo in veselo terpeli največe martre, ketere so si le mogli izmisliti kruti sovražniki kerščanstva. In zakaj? Zato, da bi si s tem kratkim življenjem kupili večno življenje, da bi za kratko terpljenje večno veselje dobili.

In v resnici, svetniki niso preveč storili, da so se tudi ves čas svojega življenja postili, da so tudi najhujše martre preterpeli, zakaj s tem so prišli na svoj cilj in na tisti kraj, o katerem pravi sv. pismo: „Nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni sli-

šalo in v nobenega človeka serce ni prišlo, kar je Bog tistim pripravil, kateri ga ljubijo“.

Ker pa mi vrednost in visokost našega namena in poklica tako malo poznamo, mislimo, da smo že Bog ve kaj storili, ako se le smertnih grehov varujemo. Naj bo tedaj naša prva skerb, da se zveličamo. Od Boga smo dobili le eno dušo in če je ta zgubljena, je vse zgubljeno. Če si ves svet pridobimo na duši pa škodo terpimo, kaj nam bo koristilo? Veselje tega sveta terpi le en trenutek, veselje nebeško pa je večno. Besede svetega pisma: „Le eno je potrebno“ moramo imeti vedno pred očmi in tako bomo lahko premagali vse težave in zapreke, ki jih najdemo na potu v večno življenje. Zdaj veš, dragi bravec, da smo vsi na svetu le za to, da Bogu služimo in si s tem nebesa pridobimo. Vprašaj se tedaj, si li na pravem potu ali ne? Ako nisi, verni se! dokler živiš ni še nič zamujenega. Gotovo ti je znana lepa prilika, ki jo je govoril naš Odrešenik, o delavcih v vinogradu. Glej, gospodar je poklical v različnih urah delavce v svoj vinograd in vender je na zadnje vsem ednako plačilo dal, tako tistemu, ki je cel dan prenašal vročino, kakor tistemu, ki je eno samo uro delal. Ako si tudi dvajset, trideset ali še več let živel in le malo delal za večno plačilo, ne smeš obupati. Začni zdaj toliko bolj goreče služiti Bogu, da rešiš svojo dušo. Ako si se zdaj pri vsakem delu vprašal: Kaj bodo ljudje rekli? vprašaj se na dalje: Kaj bo Bog rekel? Kaj mi bo to koristilo za nebesa? Če boš tako živel, boš v svoji zadnji uri lahko rekel: Nisem zastonj živel, zakaj spoznal si se sv. Avguštinom: „Za se, o Gospod, si me vstvaril in nemirno je moje serce, dokler ne počiva v Tebi“.

Fr. A. M.

Čudežne podobe Matere Božje

in njena božja pota.

(I. P.)

III.

Tretja slika je kazala žalostno Mater Božjo z mrtvim Jezusom v naročji.

Ena takih čudežnih podob žalostne Matere božje je v Dolnji Avstriji; kjer se je vže mnogo čudežev zgodilo, kakor nam pripoveduje zgodovina.

Blizu sedanjega terga *M a r b a h a*, poleg zelene Donave, ne precej visokem holmci je stal svoje dni košat in visok hrast; okoli je rastlo gосто smrečje. Na tem hrastu je visela britka martra ali razpelo. Tu sem so hodili iz bližnjih farâ vsako leto velikonočni pondeljek ljudje na božjo pot prosit za dobro letino. Rómarji so ostali po ves dan pri tej podobi; radi tega so tudi jedila seboj donašali. Kaker nalašč je bila blizu hrasta velika kamenita plošča, mizi podobna. Okoli te plošče so ljudje posedli ter jedli, kar so prinesli seboj. Od te plošče se imenuje božja pot tudi „Marija plošča“ (*Maria-Tafferl*).

Od starosti se je začel omenjeni hrast vže sušiti; veja za vejo ni več ozelenela in leta 1633 je bil vže skoro popolnoma suh. Lastnik *Tomaž Pahman* ga hoče torej posekati za derva. Vže je bil prišel sè sekiro k hrastu, mahne in vseka prvič, — ali sekira mu od lubja odleti in ga rani malo v nogo. *Pahman* se za to ne zmeni; še z večo močjo mahne, vseka — pa glej! — sekira mu zopet odleti ter ga rani na drugi nogi do kervi, katere ne more ustaviti. Možu se to čudno zdi. Ne hote pogleda na hrast in zagleda na njem podobo *K r i ž a n e g a*. Sedaj spozna, da ne bi storil prav, ke bi posekal hrast. Ves ske-san prosi Jezusa odpuščenja, — in glej! — na enkrat se na nogi vstavi kri; noga ga več ne boli in zdrava je bila kaker popreje. Hrast čudovito zopet ozeleni in je poln najlepšega želoda. V spomin na ta čudež hranijo še dandenes en želod v zlato in bisere vdelan. Vže zaradi tega čudeža je slovel omenjeni hrast z *Odrešenikovo* podobo široko po okolici.

Vsegamogočni je storil pa še drugi čudež, da bi bil kraj znan po vsem svetu. V *Pehlernu* je bil sodnik *Aleksander Šimavel*, ki je zbolel ter ležal vže šest let bolan. Od vseh strani je klical zdravnikov, pa vse ni nič pomagalo. Bolnik in zdravniki dvojijo, da bi še kedaj okreval. Po naključji kupi bolnik enkrat podobo žalostne *Matere Božje*. Ginljiva je bila ta podoba.

Žalostna *Mati Božja* derži v naročji svojega mertvega sinu Jezusa, podpiraje z desno roko mertvemu glavo, deržeč z levo desno Jezusovo roko, — po bledem lici pa jej debele solze lijejo na mertvega *Ljubljenca*.

To podobo, ki je bila prav umetno izdelana iz lipovega lesa, je kupil bolnik od učitelja *Frančiška Munsta* iz *Malega Pehlerna*.

Pervo noč, ko je imel bolnik to podobo v svoji izbi, sliši te-le besede: „Vzemi podobo in nesí jo na hrast k „plošči“. —

Ali kako naj izverši povelje, ke ni mogel niti s postelje vstati sam? Kmalu si izmislil, kako bode nesel podobo žalostne Matere božje na hrast. Pokliče dva krepka moža, ki primeta bolnika pod pozuho ter ga peljeta s podobo v roki k ploščici v gozd. Britka martra na hrastu je bila vže vsa razpadla; bolnik pobere ostanke ter dene svojo podobo namesto britke martre na hrast, kaker mu je velel čudoviti glas. Pa glej čudež! — pri tej priči je bil popolnoma zdrav; kar h krati mu ožive noge; zopet je mogel sam stati in hoditi; zgubil je čudežno svoj šestletni protin. Od te dobe je bila podoba celih 16 let na hrastu brez strehe in izpostavljena vsem vremenskim nezgodam, vender je ostala čisto nepokvarjena.

Ljudstvo je bolj in bolj romalo na ta sveti kraj k čudežni podobi žalostne Matere božje. Vender si duhovska gosposka na vse te čudeže še ni upala kraj in podobo za čudežno razglasiti, temveč je to stvar prepustila Božji previdnosti. In res, Gospodu nebeških trum je dopadlo po svojih angeljih pokazati ta kraj, kjer naj se kraljica angeljev, mati našega Odrešenika, časti. kjer naj se po čudežih dobrote njenim častivcem delé. Bog je poslal trume angeljev, ki so bili obrnjeni proti podobi. Ljudje so videli, kako so hodili v procesijah k podobi z belimi in erdečimi banderi v rokah. Več ljudi je videlo te angeljske procesije. Vsi so enako poterdili da so videli tri angelje posebne velikosti in lepote, ki so bili drugim kaker voditelji k podobi. Te prikazni so bile videti ne samo en dan, temveč skozi cela tri leta. Še sedaj derži k Materi božji pot, po kateri so hodili angelji in se imenuje „angeljska pot“.

Obe oblasti svetna in cerkvena ste poklicali mnogo prič o tej prikazni. Mej družimi je bila tudi hči grajščaka Franca pl. Wehlerndosa, ki je bil protestantske vere. Če tudi druge vere pričala je deklica o vsem, kar je videla. Videla je namreč leta 1654 na nedeljo, ko je sonce zahajalo, 12 do 13 mladeničev, ko sneg belo oblečenih, ki so šli z belimi in erdečimi banderci k hrastu, kjer je bila podoba žalostne Matere božje. Tudi oče te deklice je to poterdil; zraven pa je še povedal, da je on in njegova družina videla prav tako procesijo tudi na binkoštno nedeljo. Eden njegovih služabnikov je tudi s prisego poterdil, da je videl večkrat o polunoči več svetlih lučic, ki so gorele pri hrastu. Te prikazni niso brez nasledkov ostale. Omenjena luteranska deklica se je spreobrnila h katoliški veri in tudi njen

oče in več družih krivovercev se je povernilo v naročje matere katoliške cerkve.

Se le po vseh teh dogodkih so Pasavski škof dovolili, da se je 13. dan marca 1660 leta pri čudežni „podobi na hrastu“ brala sv. maša. In glej! mej sv. mašo so se zopet prikazali angeli in sicer najpred dva, potem štirje in nazadnje deset; vsi so držali v rokah erdeča in bela banderca. Sčasoma so sezidali na tem kraji veličastno cerkev, ki jo še dandenes vidiš. Od vseh krajev so hodili pobožni romarji le-sem častit žalostno Mater božjo. Marija je pa tudi vedno večje milosti delila svojim pobožnim častivcem. Veliko čudežev se je zgodilo na tem svetem kraji. Naj navedemo le enega.

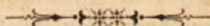
Z Dunaja je šla ob neki priliki prav velika procesija na ta kraj. Neki materi je mej potom vmerlo dete, ki ga je bila vzela seboj. Ko pride v cerkev, položi mati, od prevelike žalosti vsa raz sebe, svoje mertvo dete na oltar čudovite podobe žalostne Matere božje. Ko je v zaupanji na Marijino pomoč le še ponavljala svoje goreče molitve k Mariji prečisti devici, oživelo je mertvo dete, bilo popolnoma zdravo in začelo svojo mater klicati. — Še sedaj slovi ta božja pot; romarji, ki v velikih procesijah prihajajo tja, zadobé pomoč v raznih dušnih in telesnih stiskah.

Ali niso te zgodovinske čertice ginjive, in polne najlepših naukov? Vidimo, kako Bog pripusti, da se priprosti kmet vseka v nogo; čudežno zopet ozdravi; pusti razpelo na hrastu Gospodu na čast; kako je po tolikih čudovitih prikaznih Izveličar izvolil ta kraj sebi in svoji žalostni Materi, da deli ljudem čudežne milosti; na tem kraji pripelje žalostna Mati Marija toliko duš zopet na pravo pot.

Marija je s terpljenjem in žalostjo pričela sodelovati za naše odrešenje, posnemajmo jo tudi mi. Saj tukaj v dolini solz ni druge poti k večni časti, kaker pot križev in težav. Jezus, naš Odrešenik sam, nas je po terpljenji, ki ga je pričel v Betlehemskem hlevu in končal s svojo smertjo na križi, odrešil večnega pogubljenja ter nas storil deležne večnega zveličanja. Mi pa smo njegovi učenci. „In kedor — tako govori Jezus sam — kedor hoče moj učenec biti, naj vzame svoj križ na svoje rame, in naj hodi za menoj.“ — Ke bi bili v resnici pravi Jezusovi učenci, spoznali bi pomen teh Jesusovih besed; spoznali bi, da sta Jezus in Marija vedno hodila ternovo pot in pila grenki ke-

lih terpljenja ter ravno za nas grešnike izpraznila ga do dna, — ne bili bi tako nepoterpežljivi in nejevoljni pri križih, katere nam Bog pošilja. Ozirali bi se na Marijo sedem žalosti, ki pod križem stoji ter ji sedmeri meč prebada serce; gledali bi jo, kako v naročji derži mertvo truplo svojega božjega Sinu. To prepremišljeva, bi bili potolaženi v vsaki bridkosti, naj pride še toliko križev nad nas, dobro vedoč, da je žalostna Mati božja šla po tej poti pred nami tja k svojemu Sinu, da tudi nam pripravi bivališče v svetih nebesih.

Oj, groza nas mora obdajati, ko premišljujemo tvoje neizmerne britkosti, o žalostna Mati božja! Iz vsega serca Te pomilujemo, ko vidimo sedem mečev, ki prebádajo Tvoje serce. Naj tudi naša serca prebode meč bridke žalosti nad storjenimi grehi, ki so bili krivi tvoje neizmerne žalosti. Sprosi nam odpusčenje grehov in srečno smert, pri kateri nam stoj na strani, kakor si stala pod križem pri smerti svojega božjega Sinu.

Cvetlice iz puščave.

(Po Kr. Šmidu P. H. M.)

Iz življenja svetega Antona.

Antonovi učenci.

Anton je zapustil svoje prijatelje. Ti so ga zdaj hudo pogrešali. Skerbelo jih je, popraševali so za njim kaker oče po svojih otrocih. Čez nekaj časa izvedo, kje da prebiva. Neketeri so se koj napotili, da ga poiščejo, in silno so bili veseli, ko ga najdejo. Zdaj pa zdaj so mu nosili živeža. Anton pa jim reče: „Čemu vam napravljam toliko truda in težave? Prinesite mi lopato pa motiko pa semena, da si sam pridelam kruha; saj pravi apostolj: kedor ne delaš, tudi ne jej“. Napravil si je tudi vert, napeljal studenec nanj, sadil zelišča, terte, drevesa, da je pokrepčal in pogostil ljudi, ki so ga obiskali, in ki jih je silno vtudila pot po pesku. Po apostolovem nauku si je hotel sam kruh služiti, ga še drugim deliti, in s koristnim delom toliko pridobiti, da je pomagal tudi vbogim. Samotno to življenje Antonovo, v molitvi in delu, je mnogim prav dopadalo. Neketeri si postavijo koče zraven

njega, ter žive kakor on. Sčasoma se je naselilo še več drugih, tako da je bila puščava na daleč obljudena. Ker je imel vsaki svojo kočo, in bil sam zase, so jim rekli samotarji, in ker so živeli v puščavi, so jim rekli puščavniki. To ime se je ohranilo, in sveti Anton je bil oče samotarjev ali puščavnikov. Toliko kočic z vertiči, pa sredi puščave, pogledane s hriba, so bile kaj prijetne videti. Vsi so bili posebna občina, odločena od sveta.

Spomina vredne besede sv. Antona.

Vsi puščavniki, ki so prebivali v puščavi in jo obdelovali, so Antona spoštovali ko svojega učenika, in sebe so imenovali učence. Tudi od daleč so hodili k Antonu, nekateri zavoljo nemirne vesti, drugi zavoljo stiskanega serca, in našli so pri njem sveta in tolažbe. Učil je nevedne, spravljal sovražnike, grešnike navajal na pokoro, žalostne tolažil. Antonovo obličje je bilo nekam silno ljubeznivo, prijetno, nebeško. Tujci, ki so zahajali v puščavo, so izmed vseh puščavnikov mahoma izpoznali Antona, ne da bi jim ga bil kedo pokazal, ter se jim je izbudilo kaj priserčno zaupanje do njega. Čista duša se mu je zercalila na obličju; videlo se mu je, da zmirom misli na svete reči. Miren je bil, resno prijazen, priprost, vesel, in izpolnjevale so se na njem besede svetega pisma: „Veselo serce dela veselo obličje“. Učil je ne le svoje učence, ki so prebivali v puščavi, ampak tudi tujce, ki so ga obiskovali, ter jih opominjal: „Verujte odkritoserčno v našega Izveličarja in ljubite ga. Ohranite si duše čiste hudih misli in svoja telesa nečistosti in nezmernosti. Bežite od ničemerne časti. Molite neprenehoma. Gospoda hvalite zjutraj in zvečer in čez dan. Delajte in izpolnjujte, kar zapoveduje sveto pismo. Mislite tudi na življenje in dejanja svetnikov. Njihovi izgledi naj vas vodijo na dobro, odvrtačajo od hudega“.

Antonovo tolmačenje sv. pisma.

Anton je znal reke sv. pisma, ki jih je govoril učencem, prav dobro tolmačiti. Na primer: Besede apostola Pavla: „Ne dajte soncu zahajati nad vašo jezo“, je tolmačil tako le: „Te besede ne veljajo le o jezi, ampak tudi o vseh hudih mislih, željah, dejanjih, ki jih je Bog prepovedal. Ne sonce podnevi, ne mesec ponoči, naj ne vidi na nas kaj krivičnega, ter naj nas

nigdar ne dolžita greha“. — O besedah apostolovih: „Izprašujate se, če ste v veri“, je dejal: „Treba je, da si vsaki dan odgovor dajemo sami o vsem našem dejanju in nehanju. Ako najdemo na sebi nečednost, napako, greh, ga moramo pustiti. Ako smo zašli na kriva pota, se moramo brezodložno vrniti na dobri pot, in moramo terdno skleniti, da bomo zmirom serčno stopali po njem. V tem se moramo pa zelo varovati napuha, in skerbno paziti, da drugih ne zaničujemo“. — Apostolove besede: „Ne sodite pred časom, preden pride Gospod, ki bo vse na dan spravil, kar je skrito v temi, ter razkril misli serca“, je svojim puščavnikom razlagal tako: „Človeku se zdi marisiketeri pot pravi, dasiravno vodi v pogubo. Večkrat so skrivni nameni v naši notrini nam samim prikriti, in mi se goljufamo sami. Gospod Bog pa, ki vse vidi, ne sodi po zunanjem videzu, ampak po pravem notranjem stanju serca. Prav je toraj, da sodbo prepuščamo njemu, da imamo drugi z drugim poterpljenje in sočutje in vsmiljenje, da si pomagamo nositi bremena. Pred vsem se pa učimo sebe izpoznavati in soditi, sebi vest dobro pregledovati, pregreške popravljati, pomankljivo nadomestovati.“ — Anton je dal svojim učencem tudi ta modri svet: „Pri vsakem početju, tudi pri najskrivnejših mislih serca, prašajte sebe, če ne bi zardeli, ko bi jih morali povedati očetom ali bratom. Tako bote ložej izpoznali, kaj ni pravo, ter se ga bote ogibali.

Antona iščejo tergovci in učenjaki.

Tergovci, ki so popotovali skozi puščavo, niso nigdar zamudili, da ne bi bili obiskali Antona. Takrat jim je pravil, kaj jim je v izveličanje, ter se je posluževal izverstnih prilik, jemajoč jih iz njih poklica. — „Tu na zemlji so ljudje vajeni“, je dejal, da v tergovini zamenjujejo enakovredno blago z enakovrednim, in prodajavec ne dobi več denarja, kaker je dal blaga. Z obljubo večnega življenja je pa drugači. Kar se od nas zahteva, je prav malo, a kar se nam obeta, je neskončno veliko. Ke bi delali tudi sto let za kraljestvo božje, in preterpeli vse težave, kaj je to v primeri sè srečno večnostjo? Vsa zemlja je kaker nič proti neizmerno velikemu veličastvu nebeškemu. Kè bi mogel ti dobiti za krajcar sto cekinov, bi li pomišljal, če bi ga dal? Kedor bi pa dal vso zemljo, da bi pridobil nebesa, kaj ne bi imel še neskončno velikega dobička?“ — Tudi neketeri učenjaki, ki jim pravijo mo-

droljubi (filosofi), so bi od daleč prišli, da bi poznali redkega moža, ki je tako slovel sè svojo modrostjo. Pa kako so se čudili, ko v njegovi izbici ne najdejo nobenih knjižnic! Zato so jeli malo čislati njegovo modrost. Anton jim reče: „Povejte mi, kaj je bilo poprej, pamet ali knjige?“ Odgovore mu: „Začetek vsega znanja je res razum in pamet, ž njima so nastale vse znanosti, sè znanostmi pa knjige“. Anton odverne: „Iz tega toraj sledi, da more knjige pogrešati, kedor zna pamet prav rabiti. Tisti zajema iz vira (studenca). Kakerkoli so dobre knjige veliko vredne, vender ne zamujajmo, da bi sami ne opazovali in premišljevali; zavoljo odtekanja ne pozabimo studenca; studenec je vender še najboljši — Meni je knjiga vsa priroda, nebo in zemlja se vsemi vstvarjenimi reči. Vesoljno stvarstvo je pismo božje, in vsaki dan morem brati v njem o modrosti, dobrotnosti, vsemogočnosti božji“. — Kolikanj da je cenil sveto pismo, vidimo iz tega, ker je dejal svojim učencem, ki so hteli zmirom le njega poslušati: Dovolj je sveto pismo, da se iz njega naučiš voljo božjo, in vsega k pobožnemu življenju potrebnega. Vender je potrebno in koristno, da se o tem poprašajo cerkveni očetje in učitelji, in da se (učenci) z bogoljubimi pogovori poterjujejo v veri.

Konstantin piše Antonu.

Anton, ki je živel sè svojimi učenci v največi odločenosti in samoti, pa je tako slovel, da je poslal cesar Konstantin Veliki k njemu posebnega poslanca s pismi. Tudi od carjevičev Konstantinija in Konstanta, so bila pisma priložena. Antonovi učenci so se čudili toliki milosti od strani cesarske rodovine. Toda Anton dene pisma na stran, kaker bi ne bila preveč imenitna. Vsi učenci ga prosijo, opominjajo, naj pisem ne pušča neprebranih in neodgovorjenih. Cesar bi vtegnil to jemati ko zaničevanje, ter bi se jezil. — Nato odgovori Anton: „Kaj se čudite, da nam je cesar poslal pisma, ki je tudi le človek? Velikoveč se imamo čuditi, da je Bog, ki je vender največi gospod nebes in zemlje, nam ljudem poslal sveto evangelije, ki je pravo njegovo pismo! Koliko kaznen bi zaslužili v njegovih očeh, ke bi tega pisma ne spoštovali, ke bi ga ne brali, in celo ke bi se ne ravnali po njem“. — Anton je znal ceniti cesarska pisma. Da jih ni precej odperl, s tem je le namenjal, da porabi to priložnost, in da jim imeniten nauk prav očitno pojasni. Na pisma odgovori z dolž-

nim spoštovanjem. — Najprej pokaže veselje, da cesar se sinovoma veruje v Kristusa, večnega in pravega kralja. Nato jih opominja, naj pozemeljsko svojo moč in slavo ne cenijo previsoko, ampak naj mislijo na prihodno sodbo, kjer bomo vsi stali pred sodnim stolom Izveličarjevim, in odgovor dajali o našem dejanju in nehanju. Naposled jih prosi, naj bodo vender vselej pravični vsem ljudem, vsmiljeni, radodarni, dobrohotni stiskanim, potrebnim, vbogim: ker pravičnost in dobrohotnost sta prestolom najterdnejši podpori.

Nevarnosti sveta.

Anton ni dobil le več lastnoročnih pisem od cesarja Konstantina; cesar je bil tudi tako milostiv, da ga je povabil na svoj cesarski dvor. Anton se pa ni mogel odmeniti, da bi šel na to povabilo. Učenci ga prašajo, pokaj ne gre na dvor? Saj mu cesar ponuja svoje vozove, da lahko in vgodno tjakaj dospeti more. Nato odgovori: „Puščavnik Anton bi mogel pač priti iz puščave na dvor; toda Anton bi se težko vernil z dvora puščavnik“. S tem je hotel reči, da raztresenosti in veselice sveta se ne vjemajo s priserčnostjo in osamljenostjo puščavnikovo. Bal se je tudi da bi mu časti, ki bi mu jih tam izkazovali, ne keršile ponižnosti, ki se spodobi njemu in vsakemu kristjanu. — Pri tej priložnosti jim pripoveduje prikazen, kako je bil svarjen pred nevarnostmi sveta. V duhu je bil zamaknen na visoko. Videl je, dokler je segalo oko, da je vsa zemlja premrežena sè zankami in prepletena s konopi. „Oh Gospod“, de prestrašeni Anton, „kedo bo ušel vsem tem nastavam?“ Odgovori mu glas iz nebes: „Ponižni“.

Anton obiše puščavnika Pavla.

Anton je mislil doslej, da je sam prvi puščavnik, ki si je postavil kolibico v puščavi. Let devetdeset staremu, na borni postelji počivajočemu, je razodeto, da živi v drugi puščavi zvest služabnik božji, ki ga v popolnosti veliko presega, in da naj ga obiše. — Kaker zasvita dan, vzame častitljivi starček palico, ter se da na pokazano pot. Dva dni je hodil po divjih goščavah; ker ne najde človeških sledi, pač pa stopinje ropnih živali, prenoči pod drevesom bdeč in moleč. Rjevenje in tuljenje zveri ga ne straši. „Zaupam svojemu Bogu“, je dejal, „da me bo ne-

poškodovanega pripeljal k svojemu služabniku, kaker mi je oblubil; on svojih ne zapusti“. — Jutranja zora jame osvetljevati temni gozd. Anton zagleda volčico, vso prežejano, ki je tekla proti hribu. Gre za njo. Pride do studenca, ki je izviral iz visokih skal. Paljma zraven bistrega studenca je delala senco pred vhodom v globoko votlino. V tem berlogu je stanoval puščavnik Pavel, starček stointridesetih let. Že mladenič, ko so kristjane grozovitno preganjali, je bil semkaj pribežal. Sicer se tudi smerti ne bi bal, toda pogani so mlade kristjane tako preméteno zapeljevali v greh in pregrehe. Tej nevarnosti se Pavel ni hotel postavljati, ker se je sence greha bal bolj ko smerti. — Po ozkem, temnem hodniku pride Anton v jamo. V svetlobi jutranjega sonca, čiger žarki so notri padali skozi razpokline, vglada starega puščavnika Pavla. Častitljiva starčka, od zgoraj razsvetljena, se koj izpoznata. Vesel vzklikne Anton: „Pavel!“ ta mu pa ravno tako vesel klikne: „Anton!“ Objameta se, hvalita Boga, da se moreta poznati po obličju. — „Zdaj vidiš moža“, jame Pavel, „ki si ga iskal s tolikim trudom. Poglej: lasje so mi osiveli, telo je oslabelo in zgerbljeno od velike starosti, v kratkem bo razpalo v prah“. Sedeta. Ure jima teko v svetih pogovorih kaker trenotki. Nista opazila, kedaj je bilo poldne. Zdaj prileti krokar, ter jima k nogam položi cel hlebec kruha. Anton stermi. Pavel pa de: „Vidiš, dobri, vsmiljeni Bog nama je preskerbel kosilo. Veliko let sem dobival pol hlebca; danes pa, ki si ti pri meni gost, nama je Gospod poslal cel hlebec kruha“. Oba zahvalita Boga, jesta kruh, pijeta iz studenca, govorita o tožjih rečeh, noč prečujeta in premolita.

Smert puščavnika Pavla.

Drugo jutro reče Pavel Antonu: „Ljubi brat! Prišel je čas, ko imam zaspati. Kaker apostol Pavel, sem zmirom želel tudi jaz, da bi se razločil, in bil s Kristusom; zakaj Kristus mi je življenje, smert pa dobiček. — Tebe, ljubi brat, pa je sam Bog semkaje poslal, da mi truplo pokoplješ“. — Anton, ko sliši te besede, se razjoka, pa ne vzdihujoč: „Ne želim, da bi se ločil od tebe, ampak da bi ti bil tovariš na potu v boljše življenje“. — Pavel odverne: „Ne želi, kar je samo tebi najprijetniše, ampak kar je drugim najkoristniše. Tebi bi bilo pač dobro, da bi odložil breme telesa, ter hodil za jagnjetom: toda za tvoje brate je

bolje, da jih zgled tvojega življenja še dalje podučuje.“ Pavel še pristavi: „Pojdi, če ti ni pretežavno, in prinesi mi plašč iz svoje kočice, ki ti ga je podaril škof Atanasij, da vanj zaviješ moje telo“. — Svetemu starčku bi bilo pač vse eno, v kakem ogrinjalu da mu truplo strohni. A hotel je zadnje ure svojega življenja biti sam, ter jih z Bogom preživeti. Tudi je hotel Antonu dokazati, da pozna Atanasija, ter da spoštuje velikega branivca Jezusovega božanstva. Anton gre, potem pa se vrača koliker more hitro. A preden dospě do votline, vidi ponoči v prikazni Pavlovo dušo, obdano od svetih angelov, prerokov, apostolov, vzdigujočo se v nebesa, ter pade na kolena in moli. Ko stopi Anton v votlino, vidi Pavla klečečega, in da je glavo in roke vzdignil proti nebu. Anton je menil, da Pavel še živi, in toraj poklekne zraven njega in moli. Ker pa ne opazi, da bi se kaj gibalo, ali da bi mej molitvijo kaker poprej kaj vzdihnil, je mislil, da je premirnil. Prime ga za roko, a bila je merzla kaker led. Vročih solza se oklene mertvega trupla, ter ga s pobožnim spoštovanjem poljubi za slovo. Z molitvijo in solzami nese Anton truplo iz votline, da bi ga pokopal. Devetdesetletni starček se trudi zastonj, da bi z rokami, brez drugega orodja, izkopal grob v terdih tleh. Naenkrat priletita iz puščave leva, vihrajoče grive. Iz začetka se vstraši Anton; a ko se sè vsem srcem oberne k Bogu, se jih je toliko bal kaker dveh jagnjet. Glej! leva, po Pavlu ukročena, ležeta k merličevim nogam, ter erjevita, kaker bi obžalovala smert svetega moža. Nato izkopljeta, kaker bi vedela Antonovo željo, s kremplji prostoren grob. Anton položi truplo v grob, ga pokrije se zemljo, ter se verne žalosten, a Boga hvaleč, v svojo kočico. Svojim učencem pripovedujoč dogodbo pravi: „Jaz nisem nič, reven grešnik sem, nisem vreden, da se imenujem služabnika božjega. Videl sem Elija in Janeza v puščavi, apostola Pavla pa v raji“.

Anton obiše zadnjikrat prijatelje.

Anton je bil vajan, da je od časa do časa obiskoval učence, ki so na daleč okolu hriba prebivali v puščavi. Malo dni pred smertjo izpozna v duhu, da mu je kmalu svet zapustiti, zatoraj jih obiše še enkrat, ter jih zbere okolu sebe še enkrat. — „Ljubi otroci!“ pravi jim, zadnjikrat je, da vas vidim. Slutim, da se v tem življenju ne vidimo več. Ker sem živel na tem svetu že sto in pet

let, je čas da se ločim, in da preminem“. Na te besede so jeli vsi žalovati, vzdihovati in glasno jokati. Primejo ga, kakor bi ga hoteli držati, naj bi bil še dalje pri njih na zemlji. Njemu samemu pa ni bilo drugače pri sercu, kaker da zapušča tujo zemljo, ter se napravlja v svojo domovino. Ves je bil potolažen, ves vesel; opominjal jih je očetovski; mej drugim jim je dejal: „Glejte, da po lenobi ne zaostanete na poti, na katero ste stopili. Ne vtrudite se v bogoljubnih vajah. Varujte si duše vsaki dan tako čiste vseh nepravih misli, kaker bi imeli vmreti še tisti dan. Ohranite vero v Kristusa, kaker ste se je učili iz svetega pisma, kaker vas uči cerkev in pobožni očetje, in kaker ste slišali iz vednih mojih opominov“. — Nato jim da svoj zadnji blagoslov, hitro se oberne pa se verne nazaj na goro.

Antonova smert.

Ne dolgo nato Anton zboli. Dva učenca sta zavoljo velike njegove starosti že dlje časa ostajala pri njem, da sta ga oskerbljevala in mu ljubeznivo stregla. — „Ljuba otroka! Jaz pojdem po potu, po katerem moramo vsi, in po katerem se nihče ne verne. Gospod Bog me zdaj kliče s tega sveta, in tudi sam hrepenim, da bi videl nebeško domovino. Vaju pa opominjam, preljuba moja: Glejta, da dolgih vaj v bogoljubnosti v kratkem ne zanemarita. Vsaki dan naj vama bo tako, kaker bi bila še le danes ta dan sprejela kerščansko vero, začela bogoljubno živeti. Tako bo vajuna čednost zmirom močnejša, in vajuno veselje bo vsaki dan več. — Vero v Kristusa si vsadita globoko v serce. V njem imata takorekoč dihati in živeti. S to terdno vero bota premagovala vse izkušnjave satanove. Mislita zmirom na moje opomine. Pomislita vsaki dan, kako negotovo in minljivo je to življenje na zemlji, in prizadevajta si, da bota deležna onega večnega življenja v nebesih. — Moje telo pokopljita v zemljo, in grob moj naj bo znan le vajuni ljubezni, sicer bi utegnili storiti, da bi moje kosti hranili nad zemljo, in jim izkazovali čast, ki je ne zaslužim. Moj Izveličar bo na dan vstajenja, kaker upam, moje truplo že najti vedel, ter ga poveličanega poklical iz groba. Antona odslej ne bo več pri vas. Toraj vama pravim: zdrava ostanita, moja priserčno ljubljena otroka! S tem vaju priporočam Bogu. — Učenca sta jokala in poljubljala ga. Oči so se mu svetile nebeškega veselja. Učenca sta bila prepričana, da vidi svete angele, kako prihajajo po nje-

govo dušo, da jo poneso v nebesa. Vmerlega Antona zavijeta učenca, ter ga pokopljeta, kaker jima je bil rekel. Noben človek razen njiju ni vedel, kje da je pokopan sveti puščavnik Anton.

Iz življenja drugih svetih puščavnikov.

Vse z milostjo božjo.

Opat Janez je imel mej drugimi dobrimi lastnostmi tudi ta dar, da je znal pogovore o pozemeljskih rečeh obračati na nebeške. — Nekoč pride k njemu nekaj bratov, pa jamejo, kaker je že navada, pogovarjati se o vremenu. Eden pravi: „Palo je veliko dežja. Paljme lepo širijo zelene svoje veje. Prav obilno bodo rodile“. Nato de opat Janez: „Hvala Bogu! Tudi mi hočemo biti podobni paljmam, ki zdaj iznova oživljajo in zelene. Prosim biti hočemo Boga njegovega svetega duha, da nam serca porosi in poživi z dežjem in roso svoje milosti. Potem bomo tudi mi v strahu Gospodovem prinašali obilniši sad.

Znanost in modrost.

K svetemu puščavniku Pamonu pride iz daljnje puščave mlad puščavnik, ki je mislil o sebi, da je zelo učen. Pamon ga prijazno pozdravi, ponudi mu stol, pa sede k njemu. Mladi puščavnik jame govoriti o prav visokih rečeh, ter je marisikaj govoril o najtemnejših rekah sv. pisma, in o najglobljih skrivnostih svete vere, o katerih pomenu in razlagi učeni možje sami niso bili edini. Oče Pamon gleda v tla pa molči. Mladi puščavnik nejevoljen zapusti Pamonovo kočo, in de njegovemu učencu, ki ju je poslušal: „Lahko bi si bil prihranil daljno to pot. Ali vaš opat ni tisti modri mož, za kar ga imajo, ali pa meni, da še odgovora nisem vreden“ — „Ljubi brat“, odgovori učenec, „naš opat niso prijatelj tako visokih menitev o rečeh, katerih s svojo omejeno pametjo ne moremo doseči. Oni menijo, da ni treba, da si glave taremo o verskih skrivnostih. Pravijo, da vera je nam dana, da zdravimo ranjena serca. Namestu da bi s svojimi mislimi takorekoč po oblakih letali, naj rajši gledamo, da bomo tu na zemlji terdno stopali v pobožnosti in dobroti! — Mladi človek se zamisli. Gre spet k opatu v kočo, in dene: „Povejte mi, ljubi oče, kako naj delam,

da bom živel pobožno in sveto?“ — Tega prašanja se opat oveseli in pravi: „Zdaj te imam še le rad, in zdaj še le morem govoriti s teboj“. Opat mu govori o ljubezni božji do nas ljudi, o Kristusovem življenju in terpljenju, kako imamo posnemati svojega Izveličarja, vsaki dan si nalagati križ, stanovitno premagovati izkušnjave, poterpežljivo prenašati britkosti. — Mladi puščavnik je bil zelo gmen. Dejal je: „Resnično, vi še le ste mi pokazali pravi pot, ki vodi v življenje“. Solznih oči se zahvali opatu, ter se verne v svojo celo. Zdaj še le je nahajal v kerščanski veri, o kateri je poprej toliko mislil in zastonj, svojemu sercu mir in tolažbo.

Premišljevanje je koristno.

Dobri otroci radi in z veseljem posnemajo lepe zglede svojih starišev in si prizadevajo tudi živeti po njih. Pobožni tretjeredniki in tretjerednice, vi ste tudi duhovni otroci našega očeta sv. Frančiška. Sv. Frančišek nam je zapustil veliko lepih zgledov; mej njimi tudi goreče premišljevanje večnih resnic naše svete vere, Kristusovega terpljenja in neskončne ljubezni božje. Tudi tebi, dragi bravec, bo premišljevanje le koristno; tega se lahko prepričamo iz sv. pisma, iz besed svetnikov in iz vsakdanje skušnje.

1. Sveti Duh hvali in srečnega imenuje človeka, ki premišljuje božje zapovedi; primerja ga vedno zelenemu in rodovitnemu drevesu. „Srečen je človek, govori sv. Duh, ki noč in dan premišljuje njegovo (Gospodovo) postavo. In je enak drevesu, ki je zasajeno ob potocih in daje sad ob svojem času“. Psalm 1. „Blager jim, govori zopet sv. Duh na drugem kraju, kateri preiskujejo (premišljujejo) njegova spričevanja (zapovedi). in ga iščejo iz vsega serca“. Psalm 118, 2. Psalmist nam naznanja v tem psalmu tudi korist premišljevanja, ko pravi: „Ako bi ne bila tvoja postava moje premišljevanje, tedaj bi morda poginil v svoji revii“. Psalm 118, 92. Psalmist hoče reči: Ako ne bi premišljeval in prevdarjal božjih zapovedi, neskončne ljubezni in vsmiljenosti božje in kar mi je obljubil, premagale bi me skušnjave v moji žalosti. Zato je tudi prosil Boga rekoč: „Daj mi pamet, in preiskoval bom tvojo postavo ter jo spolnjeval iz vsega serca.“ Psalm 118, 34.

2. Veliko korist premišljevanja so poznali dobro svetniki

in pobožni kristijani vseh časov. Sv. Hijeronim je svetoval Celanciji, da naj si pripravi v svoji palači posebno izbo za premišljevanje. Sv. Bernard je opominjal papeža Evgenija, da naj ne opušča premišljevanja zavoljo drugih opravil. „Bojim se zavoljo tebe, o Evgenij, piše mu sv. Bernard, ako boš popustil molitev in zanemarjal premišljevanje, obterpnelo bo tvoje serce tako, da ga ne bodeš mogel ganiti, ker bo neobčutljivo“. O premišljevanji so pisali še mnogi drugi sveti možje kaker: sv. Avguštin, Krizoston, Bonaventura, Tomaž Akvinski, Ignacij Lojolski, Peter Aljkántarski, Francišek Saleški, Aljfonz Ligvorski in še drugi. Vsi ti, svetle zvezde v sveti cerkvi, so sami premišljevali in zavoljo obilne koristi to tudi drugim priporočali. Poslušaj, kako opisuje sv. Aljfonz korist premišljevanja. „Ko premišljuje duša, pravi imenovani cerkveni učitelj, jo navdajajo svete misli, sveta navdihnjenja, zveličavne želje, dobri sklepi in ljubezen božja. Mej premišljevanjem mori duša svoje meseno nagnenje, svoje strasti in poželenje, svojo ljubezen do sveta in sebičnih namenov — vso lastno ljubezen. Ko premišljujemo, govori dalje sv. Aljfonz, moremo rešiti še veliko grešnikov, ako molimo zanje, kaker so molile sv. Terezija, Marija Magdalena Paciška in drugi, in kaker delajo vse v resnici bogoljubne duše. Nigdar ne opuščajo mej premišljevanjem Boga prositi, in njemu priporočati nevernike, krivoverce in vse vboge grešnike. Boga tudi prosijo, da bi pošiljal duhovnikom potrebnega duha, da bi mogli dobro opravljati svoje opravilo, namreč: spreobračati nevernike, krivoverce in grešnike“.

3. Glej, kaj zajema kristijan iz premišljevanja. Prepričati te hočem še bolj, dragi bravec, da je premišljevanje res koristno. Učeni o. Skaramelli pravi: „Kaj pomaga, ako tudi imajo večne resnice naše svete vere tako moč v sebi, da morejo odstraniti od nas vsako pregreho in oddaljiti vsak še tako velik greh, kaj pomaga, ako kristijan, ki jih samo veruje, ne misli nanje, ako jih nigdar ne prevdarja in nigdar resno ne sklene po njih ravnati svojo voljo“. (Direttorio ascetico, trattato I.) Dobro veš, kaj ne, da more ogenj derva vneti. Ali kako se bodo derva vnela, ako jih ne deneš k ognju? Ravno taka je z večnimi resnicami naše svete vere. Pekel je, in ti veruješ. Kaj ti pa pomaga ta vera, ako nigdar ne pomisliš, kaj je pekeli in gdo vanj pride? Veruješ, da boš vmerl; ti pa to kaj koristi, ako ne misliš na smert? Nar večji hudo za dušo je greh; Bog ga ne-

skončno sovraži in ostro kaznuje, to veš in vender grešiš, in zakaj? Ker ne premišljuješ hudobije, gerdobe greha in hude kazni, katero zasluži greh. Kristijani imajo še sveto veró, in vender živijo mnogi mlačno in slabo. Od kod prihaja to? Sveto vero imajo, verujejo vse, kar uči sveta cerkev, ali, kar verujejo, ne prevdarjajo in ne premišlujejo. „Vsa dežela je popolnoma pokončana, toži se prerok Jeremija, ker nikoger ni, da bi si v serce vzel.“ Jerem. 12, 11. Zvenele so cvetlice čednosti, hoče reči prerok Jeremija, in drugega ne vidim rasti, kaker ternje in osat pregrehe. Od kod pregreha? Mogoče, da manjka vere? Ne, premišljevanja ni, „ker ga ni, da bi si v serce vzel,“ premišljeval in prevdarjal večne resnice. „V vseh svojih delih se spominjaj svojih poslednjih reči in vekomaj ne boš grešil,“ govori sv. Duh. (Sirahove bukve 7, 40.). Spominjaj se, premišluj dobro, da pride za življenjem smert, za smertjo sodba, po sodbi večno veselje v nebesih, ali pa večno prekletstvo v peklju. Ako boš to pogosto in živo prevdarjal, kmalu boš živel drugače, kaker zdaj živiš.

Kedor ne premišluje, ne ve, kako veliko moč imajo verske resnice do kristjana, ne pozna dobro dolžnosti svojega stanu, ne ve odkod izvirajo njegovi vsakdanji pogreški, ne ve najti pripomočkov, s katerimi bi krotil svoje strasti in premagoval skušnjave. „Kedor ne premišluje, ve le na pol, kako potrebna mu je molitev, pravi sv. Aljfonz, in kmalu bo tudi opustil moliti, in ker ne moli, se bo pogubil gotovo.“ Nemogoče pa je, da bi ostal v grehu še dalje, kateri pridno premišluje, ker bo zapustil greh, ali pa premišljevanje in molitev; premišljevanje in greh se namreč ne zlagata.

Hudobni duh ve to prav dobro. Zato te vedno naganja, da odlašáš premišljevanje; ko premišljuješ navdaja te s stoterimi nepotrebniimi mislimi in prizadeva si, kako bi ti delal premišljevanje dolgočasno in zoperno ter ti vkradel ves njegov sad. Ako ne premaguješ teh skušnjav, začel boš zanemarjati premišljevanje in ko boš nehal premišljevatí, imaš vže zavezane oči in tavaš v temi po belem dnevu. Ker ne vidiš, popelje te satan kamerkoli hoče; vedi pa, da ne na pot čednosti in zveličanja.

Sledeči izgled naj te tudi uči, kako koristno je premišljevatí. V Rimu je živela redovnica ali nuna, sestra Marija Bonaventura. Bog jo je obdaroval z raznimi dobrotami. Veselila jo je v redu ena in druga reč, samo premišljevanje ne. Pride čas duhovnih vaj. Druge redovnice so jih začele, le ona ni hotela.

Njene tovarišice so jo vendar toliko pregovorile, da pride k prvemu premišljevanju. Premišljevale so: zakaj je človek na svetu.

To premišljevanje tako presune imenovano redovnico, da gre po premišljevanju k voditelju duhovnih vaj, pade predenj in mu reče: „Oče, ne smem se več norčevati z Bogom. Zdaj sem dobro spoznala, kaj sovraži Bog v meni in kaj terja od mene. Zveličati se hočem“. Kaker je rekla, tako je tudi delala. Pred tem premišljevanjem je bila posvetna in mlačna, potem pa dobra, pobožna in sveta redovnica. Dokler ni premišljevala, zakaj jo je Bog vstvaril, je bila posvetna; ko je pa to dobro prevdarila, spreobernila se je v pravo redovno osebo. Tudi ti, dragi bravec, prevdarjaj resno: zakaj si na svetu, kako opravljaš svoje dolžnosti in kaj te čaka po smerti. Premišluj večne resnice in spoznal boš svoj dušni stan in svoje potrebe; zvedel boš potrebne pripomočke in dobre svete. Marisikaj boš po dobrem premišljevanju zapustil, mnogege se poprijel in tako zboljšal svoje življenje in srečno večnost si zagotovil. „Premišljevanje je res, kaker pravi sv. Avguštin, začetek vsega dobrega“.

P. A. F.

Zahvala za vslišano molitev.

Z Notranjskega v god sv. 3 kraljev 1887.

Bila sem v dušni suhoti pa tudi v velikih telesnih potrebah, bolehná, zapuščena celo od svojih starišev in negdanjih svojih prijatelov in dobrotnikov. Zaslužek sem imela pičel, da mi skoro ni bilo živeti mogoče. Zelo žalostna sem se vendar sè zaupanjem približala k velikemu altarju ter sem ponižno prosila presveto Jezusovo Serce, naj mi nadomestuje očeta in mater, in zdelo se mi je, da slišim glas, ki mi pravi: „Ako bi tudi mati pozabila svoje dete, jaz te ne bom pozabil, v svoje roke sem te zapisal.“ V resnici, zdaj od 23. grudna vsaki dan dobim kako telesno pomoč od novih dobrotnikov, da ne terpim prevelikega pomanjkanja. Priporočevala sem se pa tudi božji porodnici Mariji in svetemu Jožefu ter sem mislila na njih vboštvo v betlehenskem hlevcu, potem v Egiptu, Nazaretu in sploh celo življenje. Zatorej tisočera hvala presvetemu Jezusovemu Sercu, njegovi deviški materi in njegovemu redniku sv. Jožefu za njihovo pomoč.

F. K. tretjerednica.

Iz Brežic se naznanja ozdravljenje nekega otroka, ki ga je mati svetemu Jožefu in svetemu Antonu priporočevala, ko mu zdravniki nikaker niso mogli pomagati.

Iz Dramelj se zahvaljuje g. A. Š. za vslišanje v mnogih primerih na priprošnjo sv. Antona.

Iz Šmartina pri Litiji:

Silno so me zobje boleli skorej skoz celo leto. Včasih je bila bolečina skoraj neprenesljiva. K temu se je pridružilo tudi hudo terganje v glavi in nekaka splošna onemoglost, kar me je zelo oviralo pri vsem mojem delu. Ko sem pa brala v „Cvetji“, kako premnogim je sv. Anton Padovanski že v marisiketeri nadlogi pomagal, obrnem se tudi jaz v zaupljivi molitvi do tega mogočnega priprošnjika in glej! bila sem vslišana. Bolezen je nehala, zdaj sem popolnoma zdrava in lahko delam. Zato čast in hvala Bogu in svetemu Antonu Padovanskemu.

M. P. tretjerednica.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo :

č. P. Metodij Vajdić, mašnik reda sv. Frančiška provincije sv. Ladislava, † 29. junija v Zagrebu ;

č. g. Jožef Pahor, vpokojen vikar v Medani, † 28. maja 1887 ;

rajne tretjerednice skupščine goriške : Jozefa (Klara) Leban, Uršula Karnjel iz Ločnika, Marijana Kos iz Ločnika, Marija Ellere iz Gorice, ljubljenske : Katarina (Terezija) Kukec, dolinske (na Dolgém) : Terezija (Jera) Kocijančič.

Nadalje se priporočajo :

Neka sestra III. reda, da bi na priprošnjo sv. Antona laglje prestajala svoje stiske ;

neka deklica v hudi bolezni ;

neka tretjerednica priporoča svoje tri lahkomišljene brate v spreobrnjenje, pa tudi sebe v natančno dopolnitev svojih dolžnosti.
